

XVII. redna glavna skupščina društva „Pravnika“.

I. Dne 25. januarja se je vršila v »Narodnem domu« letošnja glavna skupščina društva »Pravnika«, ki je bila primeroma dobro obiskana. V svojem otvoritvenem govoru je načelnik g. nadsodni svetnik dr. Ferjančič omenjal vzlasti društvenega truda okolo priročnega izdajanja zakonov v slov. jeziku. Temu je pripoznala važnost tudi c. kr. justična uprava, ki je v prošlem letu dala naročiti vse dosedanje izdaje za sodišča in drž. pravdnitstva v slovenskih krajih. Ista uprava pa, žal, ni pokazala svoje skrbi za slov. sodno uradovanje sploh, kakor je soditi po zadnjih dogodkih, zlasti na Koroškem. Čeprav ni upanja, da bi v sedanjih političnih razmerah imeli naši koraki zaželene uspehe, je vendar posebno odvetnikom vstrajati v boju za pravice našega jezika in nadaljevati pot, ki so jo nastopili z II. odvetniškim shodom v Ljubljani. Tudi »Pravnik« naj ne prekine svojega resnega dela, pripravljajoč potrebne pripomočke za slov. sodno prakso; za civilno-pravdnim redom, ki ga je začel prirejati neumorni g. svetnik Kavčnik, mora iziti trgóvski zakonik, menični red in obč. državljanski zakonik. (Odobranje.)

II. G. sodni tajnik Milčinski je prečital letno poročilo, koje je doposlal društveni, kot vodja sodišča na Brdu odsotni tajnik g. dr. Foerster. To poročilo se je glasilo:

Slavna glavna skupščina!

Poročilo o minulem 15. letu društva »Pravnika« se ne more ponašati s posebno bogato in raznovrstno svojo vsebino, vendar mu je mogoče izkazati, da je delovalo društvo v svojem mirnem razvoju na isti višini ugleda, ki mu pristaja kot odličnemu strokovnemu društvu. Društvo je dobro konsolidovano, vstrajalo je na onem potu, ki so mu ga določile razmere in večletna izkušnja. Članstvo svoje najde društvo pač le med domačimi pravniki sodnega, odvetniškega in notarskega stanu, le-te pa šteje, z nekaj izjemami, skoraj vse svoje. Da se ne more širiti društvo enako uspešno tudi med pravniki drugih strok, je le naravno, ker more nakloniti društvo najintenzivnejšo pozornost ravno sodni in pravni vedi.

Poglavitni svoj delokrog ima društvo izkazan v svojem, po dr. Danilu Majaronu vrejevanem glasilu »Slovenski Pravnik«, ki je izahjalo lani kot XIX. letnik. V samostojnih spisih in razpravah, dalje v odločbah najvišjih instanc ter v drobnejših vesteh je nudil ta mesečnik obilo dobrega in prav dobrega blaga, ki pride pravniku prav pri praksi.

Izvršujoč sklep zadnje skupščine je priredil odbor v dneh 11 in 18. sušca, oziroma 1. aprila tri društvene večere, za katere so priskrbeli zanimiva predavanja gospodje svetnik Karol Wenger, dr. Rudolf Andrejka pl. Livnograd in dr. Janko Polec. Tudi sklepu, da je prirediti društven izlet, je ugodil odbor ob nenavadni obilni udeležbi pravnikov z izletom v Devin dne 28. junija. Zaradi zopetnega uvedanja javnih predavanj se je odbor posvetoval s »Slovensko Matico« in z društvom zdravnikov, vendar se pa ni posrečilo, oživiti idejo.

V prid razširjenja po društvu izdanih slovenskih zakonikov je dosegel odbor, da je naročilo pravosodno ministrstvo večje število kazenskega zakona, kazensko-pravnega in izvršilnega reda, s katerimi se je obdarilo razna sodišča v območju graškega in tržaškega nadsodišča.

Zbirko svojih zakonikov pomnoži društvo v kratkem s slovensko izdajo civilno-pravnega reda; poveril je odbor sestavo knjige gospodu svetniku Ivanu Kavčniku, ki vredi novo knjigo po načelih svojega »izvršilnega reda« kot pendant k le-temu, in se je nadejati, da dobimo po priznani spretnosti g. svet. Kavčnika zopet izborno opremljeno knjigo, ki si jo praktik že zdavnaj želi.

V društvenem odboru so bili izvoljeni na občnem zboru z dne 26. januarja 1903: poleg načelnika dež. sod. nadsvetnika dr. Andrej Ferjančiča, njega namestnik odvetniške zbornice predsednik dr. Danilo Majaron, tajnik sodni pristav dr. Vladimir Foerster, blagajnik odvetniški kandidat dr. Anton Švigelj, knjižničar sodni tajnik Fran Milčinski, odborniki dež. sodni svetnik Ivan Kavčnik, odvetnik dr. Makso Pirc in dež. sodni svetnik Karol Wenger. Vnanjimi odborniki so bili izvoljeni sekcijski svetnik pravosodnega ministrstva dr. Janko Babnik na Dunaju, odvetnik dr. Juro Hrašovec v Celju in odvetnik dr. Ivan Zuccon v Pulju. Računska preglednika sta bila odvetnik dr. Fran Munda in dež. sod. svetnik Julij Polec.

Podavši s tem o delovanju tega odbora letno poročilo, prosim, da izvoli glavna skupščina to poročilo odobriti.

To poročilo se je vzelo brez ugovora ali pripomnje na znanje.

III. Društveni blagajnik g. dr. A. Švigelj je predložil naslednje poročilo:

Slavna glavna skupščina!

V upravni dobi od 25. januarja 1903 pa do 24. januarja letos je bilo društveno premoženjsko stanje tako-le:

A. Dohodki.

1. blagajniški prebitek iz lanske upravne dobe	K	720:80 vin.
2. plačani zaostanki članarin in naročnin	„	411:50 „
3. za leto 1903 plačane članarine in naročnine	„	1994— „
4. detto za leto 1904	„	517— „
Odnos	K	3643:30 vin.

	Prenos K	3643'30 vin.
5. kupnine 2 letnikov »Slov. Pravnika« (O. Fischer) in 2 številki	„	17— „
6. plačani zaostanki kupnin »Izvršilnega reda«	„	200— „
7. kupnine od c. kr. justičnega ministrstva naročenih 44 izvodov »Izvršilnega reda«	„	264— „
8. kupnine od L. Schwentnerja (11) in O. Fischerja (5) prodanih izvodov »Izvršilnega reda« (à 5. 25)	„	84— „
9. od zopet vstopivšega člana za 2 leti nazaj plačana članarina	„	32— „
10. 4% obresti od knjižice »mestne hranilnice ljubljanske« št. 29.926	„	5'53 „
11. obresti od v poštni hranilnici vloženih zneskov	„	3'75 „
12. povračilo fonda glede javnih predavanj	„	113'08 „
	Skupaj K	4362'66 vin.

B. Izdatki.

1. Račun »Narodne tiskarne« za tisek »Slov. Pravnika« 1. do 12. štev.	„	1416'40 „
2. honorari sotrudnikom	„	1311— „
3. najemščina za društveno sobo za mesce januar do incl. julij 1903	„	126— „
4. naročnina strokovnih listov	„	80— „
5. plačilo dolga tiskarni Blasnikovih naslednikov za tisek »Izvršilnega reda«	„	500— „
6. kupnina za tri knjižnične omare	„	363— „
7. tiskarski stroški (vabila za izlet, op. dopisi itd.)	„	25'82 „
8. razne nagrade (pobiralcu članarin po Ljubljani, pismo-nošem itd.)	„	30— „
9. manipulacijske pristojbine c. kr. poštne hranilnice in provizija	„	4'99 „
10. vezava »Izvršilnega reda« (za justičnemu ministrstvu poslani izvode)	„	39'92 „
11. izdatki na račun izdaje zakonov v slovenskih prevodih „	„	23'37 „
12. izdatki na račun javnih predavanj	„	—48 „
13. opominjevalni in drugi urednikov, tajnikov in bla-gajnikov ter knjižničarjevi upravni stroški	„	44'96 „
	Skupaj K	3965'94 vin.
Aka se gorenji dohodki	„	4362'66 „
primerjajo z izdatki, se pokaže čistega prebitka	K	396'72 vin.

C. Društveno premoženje.

1. prebitek iz tega računa	„	396'72 „
2. zaostanki na članarinah in naročninah do incl. 1903	„	1385— „
3. zaostanki za prodani »Izvršilni red«	„	226— „
	Odnos K	2007'72 vin.

	Prenos	K	2007.72 vin.
4. zaloga knjig »Izvršilnega reda« 170 vezanih izvodov (132 g. Schwentner, 138 g. Fischer) à 5 K 75 vin.	„	1417.50	„
in 248 nevezanih izvodov pri Bonaču (inventarna vrednost à 4 K)	„	992.—	„
5. tri knjižnične omare v vrednosti	„	363.—	„
vse v skupni vrednosti	K	4780.22	vin.
in neinventirana sobna oprava, knjige, časniki.			
Pasiv letos ni.			

D. Blagajnično stanje.

Prebitek v izkazanem znesku	„	396.72	„
je naložen v delcu	K	324.07	vin.
v c. kr. poštni hranilnici, ostanek	„	72.65	„
je v ročni blagajnici kot razpoložnina.			

E. Izvršilni red.

Lanski primankljaj je znašal	„	821.21	„
zaostankov se je letos plačalo	K	200.—	vin.
justično ministrstvo je kupilo 44 izvodov za	„	264.—	„
Schwentner in Fischer sta prodala 16 iz- vodov za	„	112.—	„
torej znašajo dohodki	K	576.—	vin.
vezava je stala	K	39.92	vin.
opomini	„	4.14	„
25% trg. popust Schwent- nerju in Fischerju „	„	28.—	„
	„	72.06	„
dohodkov se torej pokaže	„	503.94	„
in primankljaj znaša letos le še	K	317.27	vin.

Po podani sliki o društvenih financah bi utegnili soditi, da so le-te v primeri z lanskimi, ko sem izkazal 720 K 80 vin. prebitka, in še bolj v primeri s prejšnjimi na potu nizdolu, tembolj ker se pojavlja zopet kronična bolezen Pravnikove blagajne — zaostanki. Toda tako hudo ni. Lani smo imeli dolga 500 K, ki je letos plačan, vrhutega si je društvo omislilo tri krasne, praktične omare za dokaj bogato knjižnico, ki so stale 363 K, in že vsota teh izdatkov (nad 1100 K) dovolj upravičuje blagajnikovo nado, da se bo ohranilo ono ravnovesje, iz katerega nas niti tisek »Izvršilnega reda« ni spravil.

Slavna skupščina izvoli vzeti to poročilo v blagohotno znanje.

Ko je g. blagajnik potem še, na vprašanje g. Kavčnika, pojasnil financijalno stran »Izvršilnega reda« in ko se je prečitelo poročilo računskih pregledovalcev gg. dra. Munde in svet-

nika Polca, ki sta vse knjige našla v pravilnem redu, izrekla je skupščina g. blagajniku in odboru soglasno absolutorij.

IV. Predno so se vršile volitve v odbor, je bil kratek razgovor o kandidatih glede na to, da so nekateri dosedanji odborniki izrekli željo, naj bi se namesto njih volilo druge moči. Za tem so bili izvoljeni soglasno: za načelnika g. nadsodni svetnik dr. Andrej Ferjančič, za odbornike ljubljanske gg.: odvetniški kandidat Ant. Dermota, notar Aleks. Hudovernik, odvetnik dr. Danilo Majaron, drž. pravn. namestnika dr. Anton Rogina, odvetniški kandidat dr. Anton Švigelj, dež. sod. svetnik Karol Wenger in odvetniški kandidat dr. Konrad Vodušek; za odbornike vnane dosedanji, in sicer gg.: sekcijski svetnik dr. Janko Babnik na Dunaju, odvetnik dr. Juro Hrašovec v Celju in odvetnik dr. Ivan Zuccon v Pulju. Za pregledovalca računov sta bila zopet izvoljena g. odvetnik dr. Fran Munda in g. dež. sod. svetnik Julij Polec v Ljubljani.

V. Ker se za posamezne nasvete ni nihče oglasil, se je g. načelnik dr. Ferjančič zahvalil za udeležbo in zaključil dveurno zborovanje.

Ravnopravnost slov. jezika v praksi.

Pod tem zaglavjem bomo odslej zbirali vse važnejše slučaje kršenja ustavno zajamčene ravnopravnosti, tozadevne pritožbe, odnosno predloge v tej ali oni obliki, in pa tudi rešitve treba oblastev v jezikovnem pogledu. Izkušnja uči, da je tako gradivo imeti vedno pri rokah. Zato prosimo, da se nam vsaka tozadevna stvar hitro sporoči.

I.

Slovenski jezik pa razdeillni sklepi v izvršilnem postopanju.

Južnoštajerska hranilnica v Celju je dne 16. novembra 1903 vložila pri c. kr. pravosodnem ministrstvu naslednjo pritožbo:

V naši stvari proti Henriku P. zaradi K 2664/32 je, dasi so bili vsi predlogi pisani v slovenskem jeziku, c. kr. okrajno sodišče v Ptujju izdalo razdelilni sklep od 5. novembra 1903 E 559/3-17 v nemškem jeziku. Zakaj se je to storilo? Razdelilni